

DE ZWARTE TRANEN VAN FLORE ZOÉ

Je hebt fotografen die zich laten inspireren door het moment, zo niet de Haagse Flore Zoé. Haar beelden zijn minutieus voorbereid, tot in de kleinste details. En achter elke foto zit een duidelijk plan en een enorme toewijding. Flore weet precies wat ze wil.

De Haagse fotografe Flore Zoé, een zelfportret

Het zwembad aan de Mauritskade was het decor voor de serie Reflections of History. Dit beeld heet Lesson to Learn. "Mijn taferelen zijn vaak surrealistisch met een wat dromerige sfeer"

“ELKE VINGER ELKE VOET TEKEN IK VOORAF UIT”

The Bath uit de serie SPIRIT. "Dit beeld uit 2008 is internationaal mijn meest bejubelde werk." In 2012 leidde de serie SPIRIT ertoe dat Flore Zoé werd gecontracteerd bij de toonaangevende Opera Gallery

Een beeld van Flore Zoé komt binnen. Dat kan met het formaat te maken hebben; niet zelden zijn de doeken twee bij anderhalve meter groot. De voorstellingen zijn indringend, niet in één oogopslag te bevatten. Neem een foto uit haar serie Art meets Fashion. Wat zien we nu precies? In een donkere ruimte bevinden zich twee personages rond een industriële machine. De vrouw ligt op de grond tussen lappen stof, delen van naaipatronen, een meetlint en grote klossen. Haar witte rok vangt het licht. Op de achtergrond zien we een manlijk model, ook in het wit. Hij staat voorovergeknikt als een marionet. Zijn linkerarm lijkt wel van hout. Welke boodschap wil de fotografe ons met deze afbeelding meegeven?

Studie naar schoonheid

"Als een verhalenverteller in beeld, zo zie ik mezelf," vertelt Flore Zoé (Delft, 1975) bij een kop koffie. In haar atelier in bedrijfsverzamelgebouw Bink36 op de Haagse Binckhorst wordt ze omringd door haar werk. Het enorme achtergronddoek van de shoot die ze die ochtend met een zakenvrouw deed, hangt er nog.

Naast de lange tafel waar we zitten is een wand met portretten uit verschillende series. Gedurende het hele gesprek blijven die beelden het oog trekken.

"Vaak krijg ik de vraag waarom ik alleen maar mooie vrouwen laat zien," zegt ze. "Mijn werk gaat over schoonheid en esthetiek. Ik wil dat kunst iets moois en positiefs is; er is al zoveel ellende in de wereld. Mijn taferelen zijn vaak surrealistisch met een wat dromerige sfeer."

Ze was zes jaar oud toen ze wist dat ze fotograaf wilde worden. "Ik had allemaal plaatjes en verhaaltjes in mijn hoofd. Als klein kind probeerde ik die eerst via tekeningen en schilderijen op papier te zetten, maar dat lukte niet. Mijn vader fotografeerde als hobby." Ze loopt naar een kast

Craving uit de serie Sexual Healing, die gaat over lust en hoe vrouwen dat beleven. "Model Daisy is mijn muze"

en haalt de oude Nikon tevoorschijn. Een loodzwaar model uit de jaren 70 met een versleten koordje.

"Ik hield deze camera voor mijn oog en toen gebeurde het: ik zag het doek voor me. Dat kader had ik nodig."

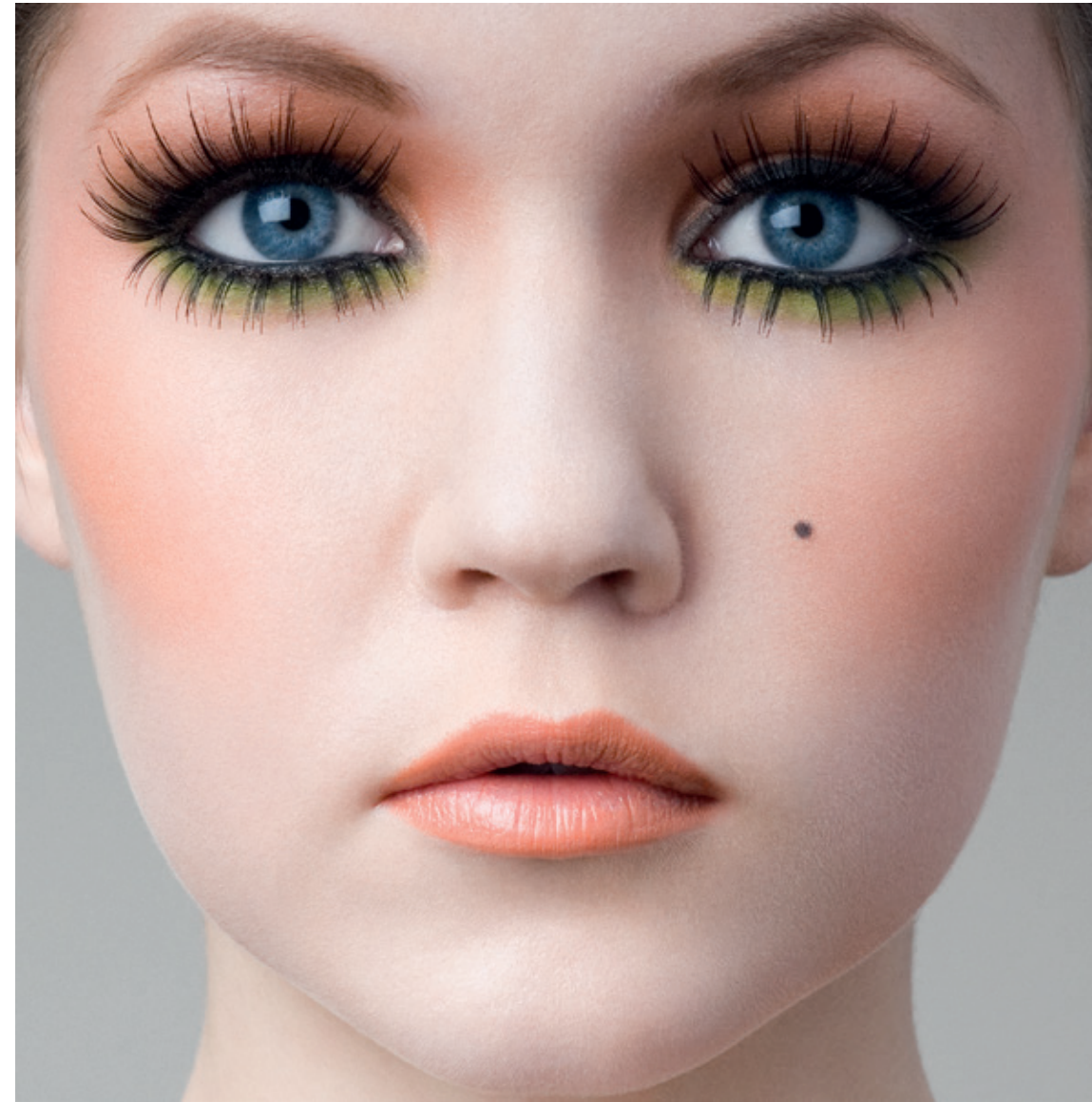
Toch duurde het lang voordat ze van fotografie haar werk maakte. "Het was niet de bedoeling dat ik een creatief beroep zou krijgen. Een serieuze studie als rechten of geneeskunde werd thuis meer op prijs gesteld. Dus op mijn achtste switchte ik naar psychiater. Ik ben jaren daarna aan die studie begonnen, maar heb het niet afgemaakt. Pas op mijn 23ste schreef ik me in voor de Fotoacademie Amsterdam.

Mijn jeugd was niet gemakkelijk. De basis van wat ik maak ligt daar. Zie het als een vlucht, maar ik vind dat we zoveel mogelijk van schoonheid moeten genieten."

Voor de serie Porcelain - waaraan ze al acht jaar werkt en die nog lang niet af is - deed ze een studie naar schoonheid. "Dat is een wiskundige berekening, een gezicht moet symmetrisch zijn." Ze onderzocht schoonheidsidealen door de eeuwen heen, van geisha's via Victoriaanse dames naar hedendaagse iconen. In haar serie legt ze de nadruk op pleisterwerk, roze wangen, grote ogen en de tache de beauté. "Op dit onderzoek borduur ik telkens voort en ieder portret is uiteindelijk een zelfportret."

Honderd vrouwen met ambitie

Flore werkt vaak aan meerdere projecten tegelijk en daarbij gaat ze niet over één nacht ijs. Nee, die worden minutieus voorbereid. "Mensen hebben vaak geen idee wat er allemaal aan een foto voorafgaat en hoeveel tijd dat kost. Ik ben er vaak maanden, soms jaren mee bezig. Elke vinger, elke voet wordt uitgetekend. Met een enorme focus en vastberadenheid werk ik voor een maximaal resultaat. Ja, ik ben een perfectionist, maar minder erg dan vroeger, toen wer-

"Wat is mooi? Beauty lies in the eye of the beholder of toch niet? Het gaat om een wiskundige berekening, een gezicht moet symmetrisch zijn"

VOOR DE SERIE PORCELAIN DEED FLORE EEN STUDIE NAAR SCHOONHEID

den mijn medewerkers soms gek van me. Het was altijd: ik moet en ik zal. Na de geboorte van mijn oudste zoon, in 2009, ben ik rustiger geworden. Het klassieke verhaal... Ik kon het even loslaten en toen kwamen mooie dingen op me af. Ik werk met een geweldig team van drie, dat ik volledig vertrouw en dat me kritiek geeft. Zonder deze mensen kan ik niet." Ze is bezig met een reeks over empowerment. "Ik fotografeer honderd echte vrouwen, dames met ambitie. Ik wil dat ze met een blij gevoel bij mij de deur uitgaan. Vrouwen zijn zo kritisch op zichzelf, dat herken ik natuurlijk. Vanaf het moment dat ik 's ochtends tussen 5 en 6 uur wakker word totdat ik naar bed ga, sta ik aan. Dan ratelt het maar door in mijn hoofd. En ieder huisje heeft zijn kruisje; iedereen draagt z'n eigen verdriet. Terwijl er in de wereld enorme verschuivingen gaande zijn, heb ik zelf ook een be-

wogen periode achter de rug. Dat leidde tot de Zwarte Traan, mijn nieuwste project. Het is een installatie van meerdere beelden, waar je omheen kunt lopen; het gaat voorbij de grenzen van fotografie."

Internationaal succes

Internationaal is Flore's werk niet onopgemerkt gebleven. Sinds 2012 vertegenwoordigt de prestigieuze Opera Gallery haar. In elf wereldsteden, waaronder Parijs, Singapore en New York, worden haar beelden verkocht. "Ik heb er in 2010 een paar maanden gewoond. Ik was uitgenodigd door de New York Fashion Week en wilde kijken of we ons daar konden vestigen. Maar ik voelde me er niet senang. Nu ik ouder word, merk ik dat ik als kunstenaar het beste gedij in mijn eigen land." Ze zoekt het vaak dicht bij huis. De serie Reflec-

tions of History schoot ze in 2013 in het zwembad aan de Mauritskade. Door de sfeer en enscenering hebben de beelden iets weg van M.C. Escher en Carel Willink. Ook maakt ze graag familieportretten. "Het liefst zou ik net als de kunstschilders vroeger maanden bij de mensen in willen trekken, hen echt leren kennen. Nu ga ik wekenlang op bezoek, zit ze op de huid en maak dan een concept dat tot in de details klopt. Het resultaat is een family art work; ik realiseer me dat niet iedereen zich dat kan veroorloven."

Meer werk van Flore is te zien op www.florenzoe.com. In februari geeft ze een TEDtalk. Die maand toont ze ook voor het eerst de foto-installatie de Zwarte Traan.